

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

виявлені його значень за трьома ступенями: типізованому, укрупненому та розгорнутому.

Література

1. Пономарева Т.А., Супрягина М.С. Процессный подход к оценке внутреннего качества в сервисной организации // Менеджмент в России и за рубежом. – №4. – 2005. – С. 74-81.

2. Новаторов Э. Качобрус: Маркетинговый инструмент для измерения качества образовательных услуг // Маркетинг. – 2001. – №6 (61). – С. 54-67.

3. Пономарева Т.А., Супрягина М.С. Как на практике оценить качество через количество // Маркетинг в России и за рубежом. – 2004. – №2(40). – С. 51-63.

4. Шинкаренко В.Г., Криворучко О.Н. Управление результатами деятельности работников АТП. – Харьков: Изд-во ХГАДТУ, 1999. – 143 с.

5. Трихунков М.Ф. Транспортное производство в условиях рынка: качество и эффективность. – М.: Транспорт, 1993. – 225 с.

THE STATE OF DEVELOPMENT OF THE BIOECONOMY IN ROMANIA

**Voicilaş D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher
Romanian Academy, Institute of Agricultural Economics, Bucharest, Romania**

Introduction

The bioeconomy is a relatively new concept. The term as such has been used since the 90s by Juan Enriquez Cabot and Rodrigo Martinez, but their work has referred to their research in genetics. Earlier in the 60s, economist Zeman used the term "bioeconomics", the American economist of Romanian origin Nicolae Georgescu Roegen also wrote about bioeconomics/bioeconomy in an article from the 70s but, the term bioeconomy in the present sense began to be promoted after 2000 by Christian Patermann.

Objectives of the study

The aim of this paper is to present the concept of bioeconomy and the bioeconomy strategies development in Romania.

Materials and methods

For the finalisation of this study, there were used the official documents of the EC and other European institutions with attributions in the field, national documents from Romania, but also results and documents of the BIOEAST Initiative and BIOEASTsUP Project. To achieve the proposed objectives, a literature review, a text analysis of the studies and documents in this field, as well as comparisons with other countries were performed.

Results

Romania does not have an official national definition for bioeconomy (https://ec.europa.eu/knowledge4policy/bioeconomy/country/romania_en).

However, there are several definitions of the bioeconomy in specialized articles, such as: A complex system composed of Earth resources and their anthropic and natural transformation processes, which belong to biology and contribute to the economic, social and cultural development of people in a sustainable way, based on knowledge, forethought and empathy (Voicilas, D.M., 2021); Bioeconomy is an economy that uses biological resources from the soil and sea, including the production of renewable biological resources, as well as the conversion of these resources and waste into value-added products (food, feed, bioproducts and bioenergy) (Orboi, M.D. et al., 2017); The bioeconomy is that type of economy that produces and processes biological resources, from terrestrial and aquatic (agro) ecosystems, and includes agriculture, forestry, fishing, aquaculture, food industry, pulp and paper industry, as well as part of the chemical, biotechnology industry and energy (Project 2015).

As regards the National Bioeconomy Strategy, Romania is in the first stage of its development. In the next, we present the current state of the Strategy.

The national institutions involved in the bioeconomy are (https://ec.europa.eu/knowledge4policy/bioeconomy/country/romania_en):

- Lead ministry: Ministry of Economy, Ministry of Water and Forests, Ministry of Agriculture and Rural Development;
- Other ministries: Ministry of Health, Ministry of Energy, Ministry of Research and Development;
- Other institutions:
 - Innovation cluster like: ROSENC cluster (Renewable energies) (2017, Country Report for Romania-DanuBioValNet project-Interreg Danube Transnational Programme), IND-AGRO-POL cluster (competitiveness pole)-one of addressed sector is bioeconomy (2017, Country Report for Romania-DanuBioValNet project-Interreg Danube Transnational Programme), Green Energy cluster (renewable energies) (2017, Country Report for Romania-DanuBioValNet project-Interreg Danube Transnational Programme), BIOGAS INNO cluster (renewable energies) (2017, Country Report for Romania-DanuBioValNet project-Interreg Danube Transnational Programme), Agro Transylvania cluster (food & feed) (2017, Country Report for Romania-DanuBioValNet project-Interreg Danube Transnational Programme), AgrooFood Regional Cluster (food & feed) (2017, Country Report for Romania-DanuBioValNet project-Interreg Danube Transnational Programme), PROWOOD cluster (primary biomass sector) (2017, Country Report for Romania-DanuBioValNet project-Interreg Danube Transnational Programme);

- Associations like: “Bioeconomy” Commission of the Consultative Body for Research-Development and Innovation (belongs to the Ministry of Research and Innovation).

Other national bioeconomy-related strategies: Romanian RDI Strategy for 2014-2020 (2014), Strategy for the development of the agri-food sector on average- and long-term 2020-2030 (2015), Romanian Strategy for Competitiveness 2014-2020 (2014), Smart specialization domains financed by structural funds within Competitiveness Operational Programme 2014-2020, Draft Integrated National Energy and Climate Change Plan for 2021-2030 (2018).

After this presentation, in comparison with other countries, we can summarize that, generally, Ministry of Agriculture is a common ministry that leads the Bioeconomy Strategy construction for all countries, which shows the importance of agriculture for bioeconomy strategy and the role the agriculture will play in the future in the new national strategies and policies. From country to country, also there are other ministries that contribute to the creation of the strategy, but ministries of agriculture remain the common and the leading ministry. Besides ministries, other institutions (public or private), universities, research centres, SMEs, large industries, NGOs or other forms of associations can participate and be involved in the creation of the strategy. There is no restriction and the group of stakeholders involved in bioeconomy is permanent updated. At the same time, besides national strategies, the initiative to develop the macro-regions and inter-connect the national strategies is welcome and can help the sustainable development of the countries in CEE.

Conclusions

The results of this research offer a broad perspective on the bioeconomy and The National Bioeconomy Strategy in Romania, with its own characteristics, opportunities and challenges for the near future. The benefits of changes in national strategies are many and can be the winning keys to solving all the problems we face today. That is why the opportunity to develop a national bioeconomy strategy in line with EU regulations must not be lost, so that, it is approved and operational at the beginning of the 2021-2027 programming period, and EU funds for this purpose can be absorbed. At the same time, the present international pandemic context (COVID-19 Pandemic) may be that key moment in the evolution of humanity and its economic development in which, in order to have positive prospects, it is necessary to reset the policies and strategies promoted so far and promote new ones that include the concept of bioeconomy as we define it now. The opportunities to implement The National Bioeconomy Strategy are multiple and beneficial to the states that adopt this concept, both in terms of future economic activities and in terms of daily life, ours and our descendants.

Acknowledgements

Parts of the results of this study are based on Horizon 2020 project "Advancing Sustainable Circular Bioeconomy in Central and Eastern European countries" (BIOEASTsUP), funded by the European Commission for the period 2019-2022, under grant agreement no. 862699 and results from BIOEAST Initiative.

References

1. https://ec.europa.eu/knowledge4policy/bioeconomy/country/romania_en [accessed 28.09.2021]
2. Orboi, M.D. et al., 2017, *Bioeconomy in Romania - Aim for an Innovative Economy?*, in Scientific Papers: Animal Science and Biotechnologies, no.50 (2), ISSN print 1841-9364, ISSN online 2344-4576, ISSN-L 1841-9364, Banat's University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine "King Michael I of Romania", Bioengineering Faculty of Animal Resources, AGROPRINT Timisoara, Romania, <http://www.spasb.ro/index.php/spasb/article/view/2404/pdf>
3. Project "Cercetări privind identificarea priorităților de dezvoltare a bioeconomiei în România pentru perioada 2016-2030", 2015, *Raport privind dezvoltarea bioeconomiei în România pentru perioada 2016-2030, detaliate pe tipuri pe categorii de activități economice, categorii de bioresurse, bioproduse, producători și consumatori-Raport privind stabilirea acțiunilor cheie propuse pentru realizarea priorităților de dezvoltare a bioeconomiei în România*, The National Institute of Research and Development for Biological Sciences, Ministry of Research and Innovation, Bucharest, Romania, http://www.incdsb.ro/p/Sectorial-Bioeconomie/Phases/docs/Prioritati_dezvoltare.pdf
4. Voicilas, D.M., 2021, *Bioeconomy strategies development in Central and Eastern European countries - BIOEAST Initiative*, Proceedings of the 7th International Conference ESPERA 2020, <http://www.conferinte-ince.ro/program.html>

Keywords: Bioeconomy concept, National Bioeconomy Strategy, Romania

- Кушнір О.І., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
34. АНАЛІЗ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАР-
СЬКОЇ І КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗЕЙ УКРАЇНИ 110
Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент; Галайчук К.І., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса,
Україна
35. СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ 114
Фрум О.Л., к.е.н., доцент; Левченко М.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса,
Україна
36. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ 117
Мініна В.О., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
37. АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО
РИНКУ 119
Федорова Т.С., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
38. ВПЛИВ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ НА
ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА 123
Кухарук А.А., викладач циклової комісії економічних дисциплін,
Відокремлений структурний підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж
ОНАХТ», м. Одеса, Україна
39. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМИ ВИТРАТАМИ
ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ 126
Похольченко О.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
40. СТАН РИНКУ І ПРОБЛЕМИ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ НА
СУЧАСНОМУ ЕТАПІ 130
Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент; Петренко О.О., магістрант; Присяжнюк К.В.,
магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
41. МОДЕЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ КОНСЕРВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ 133
Фрум О.Л., к.е.н., доцент; Цвірінкалова В.А., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса,
Україна, Україна
42. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ
ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ 137
Шаркова І.І., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
43. ОЦІНКА ЯКОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ 141
Хачатурян О.С., кандидат економічних наук, Відокремлений структурний
підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса, Україна
44. THE STATE OF DEVELOPMENT OF THE BIOECONOMY IN ROMANIA 144
Voicilaş D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher, Romanian Academy, Institute of
Agricultural Economics, Bucharest, Romania
45. ОЦЕНКА РОЛИ ПРОФЕССОРОВ В РЕЙТИНГЕ ВУЗА ПРИ ВЫБОРЕ
УНИВЕРСИТЕТА ПОТРЕБИТЕЛЯМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ 148